

Vísinda *vøka*

Lærari í náttúruvísindaligum lærugreinum rópar varskó:

Landsroyndir **køva** áhugan hjá børnum at granska

Lærarar í náttúruvísindaligum lærugreinum kenna seg noyddar at leggja dent á at menna fakligu førleikarnar hjá næmingunum, so teir fáa góð úrslit í landsroyndunum. Lítið og einki pláss er eftir til at menna evnini hjá næmingunum at arbeiða sjálvstøðugt og gera egnar kanningar

Áheitanin frá Granskingarráðnum um at vera við í kappingini um at gera bestu granskingarverkætlanina fall í sera góða jørð hjá lærarum í alis- og evnafrøði á Eysturskúlanum. Lærararnir hava brúkt tíðina í 5. og 7. flokki seinastu vikurnar til at læra næmingarnar at granska.

– Eg havi leingi havt ampa av, at næmingarnir ikki fáa møguleikar at undrast og kanna í náttúruvísindaligu lærugreinunum. Hetta er eitt gylt høvi hjá teimum at royna ein arbeiðshátt, sum tey als ikki eru von við, sigur Jacob Eli Olsen, sum hevur drúgvur royndir sum lærari í náttúruvísindaligum lærugreinum. Hann er hjálparlærari hjá næmingunum, sum nú royna seg sum granskarar.

Jacob Eli undirvísir mest teimum eldru flokkunum, men hevur eisini royndir við at undirvísa yngri næmingum.

– Næmingar, sum byrja í fyrsta flokki, eru ógvuliga spentir og forvitnir. Men tá ið teir koma upp í teir hægru flokkarnar, er nógv av tí náttúrliga forvitninum horvið. Og tað er stórt spell, tí tað nýtist ikki at vera so, heldur hann.

Fakligir førleikar viga tyngst

Síðani tær fyrstu PISA-kanningarnar, har føroyskir næmingar dumpaðu so dyggiliga, eru fleiri og fleiri royndir settar í verk í fólkskúlanum. Serliga eru tað landsroyndirnar í 4. og 6. flokki, ið fylla nógv í undirvísingini.

– Tað hevur við sær, at minni tíð er til verkliga undirvísing, sum kann menna førleikarnar hjá næmingunum at kanna og granska. Lærararnir kenna seg noyddar at raðfesta undirvísingina í fakligum førleikum, so næmingarnir megna at svara spurningunum í landsroyndunum. Spurningarnir eru ítøkiligir, tí annars megna teldan ikki at rætta teir, sigur Jacob Eli.

Lærararnir á Eysturskúlanum hava kortini gjørt av at brúka undirvísingartíð í alis- og evnafrøði hjá 5. og 7. flokki til at lata næmingarnar royna seg sum granskarar í kappingini hjá Granskingarráðnum.

– Tað er torført hjá fleiri at arbeiða við eini verkætlan, har tað er arbeiðshátturin og ikki úrslitið, ið er tað mest umráðandi. Tey eru ikki von við sjálvi at skula leggja ætlanir fyri, hvussu tey skulu arbeiða við einum evni

og gera egnar kanningar. Men tey flestu eru áhugaði í at royna hetta, sigur Jacob Eli.

Samfelagnum tørvar forvitni

Hann heldur tað vera sera umráðandi, at næmingar læra at arbeiða sjálvstøðugt og gera kanningar.

– Hetta eru førleikar, sum eru ógvuliga týðningarmiklir fyri eitt samfelag. Vit skulu hava fólk, ið eru forvitin og arbeiða fyri at finna loysnir, um vit skulu hava framburð í Føroyum, sigur Jacob Eli.

Í námsætlanini fyri náttúruvísindaligar lærugreindir stendur, at skúlin bæði skal menna fakligar førleikar og støðisførleikar hjá næmingunum. Støðisførleikar fevna serliga um at skapa, granska og samskifta.

– Eingin roynd verður hildin í, hvussu væl næmingar duga at kanna og granska. Tað ber til at máta slíkar førleikar, men tað krevur nógv meir av teimum fólkunum, sum skulu gera royndirnar, og tað verða pengar ikki settir av til. Tí fáa tey fakligu førleikamálini øðiliga stórt vald samanborið við støðisførleikarnar, sigur Jacob Eli. **Lesið meira á s. 4**

**Granskarar
um týðning
av stuðli** **S 2**

**Ummælir av
føroyskum
bókum eru
tilvildarlig** **S 3**

**Næmingar
skulu læra
at undrast og
granska** **S 4-5**

**Greinar ílegur
hjá sild** **S 6-7**

**Mær dámar
at skeikla
fatanina hjá
fólki** **S 9**

**Leikfólk hjálpa
granskarum** **S 10-11**

**Íborin vitan
skal gagnnýtast
betur** **S 12-13**

**Bestubitar frá
Vísindavøku** **S 14-15**